

Adventi kalendárium, igei üzenetek

Ebben az évben is megérkezett az adventi időszak és vele megkezdődik az új egyházi év. Tulajdonképpen egy új év kezdetét ünnepelhetjük. És ez valóban így van, mert amikor Krisztus megszületik valakinek az életében, ott újjá lesz minden. Pál apostol így írja: Aki Krisztusban van, az új teremtés, a régiék elmúlnak, és íme újjá lett minden (1Kor 5,17). És ez az igazi megújulás. Mert most mindenki a koronavírus járvány elmúlását várja, és ha az majd véget is ér, az ember maga, az élete attól még nem lesz mássá. Az ember csak akkor fog gyökeresen megváltozni, ha megszületik benne a Krisztus, és így már Ő él benne. Krisztus által új teremtésként, másként élő embereként folytathatjuk tovább földi pályafutásunkat. Az élet ott lesz mássá, ahol Krisztus által újjáteremtett emberek élnek, akiknél a régi beidegződések, a régi természet megnyilvánulásai már nem döntőek. Ők már Krisztushoz igazodnak, krisztusszerűen élnek. Az ilyen emberek világosság, ennek a világnak a világosságai. Nem kell már adventi koszorú és fenyő gyertyákkal, mert Jézus tanítványai világítanak. Talán pont az a probléma, hogy kevés „lámpa”, azaz világító hívő van. Kevesen világítanak, ezért mesterséges fényekre van szükség. Urunk adja meg, hogy ezen az adventen megtörténjen a csoda és valóban világossággá legyünk. Isten Lénye, maga Krisztus világítson rajtunk keresztül, mert Ő a világ Világossága.

Advent négy vasárnapja rámutat az Úr Jézus Krisztus négyféle eljövételére. Az első, amikor gyermekként megszületett és a világunkba érkezett, a második, amikor megérkezik az életembe, és annak Urává válik. A harmadik vasárnap arra utal, hogy eljön majd értünk halálunk óráján. A negyedik vasárnap pedig előremutat a diadalmas Király, a Feltámadott Úr Jézus visszajövetelére. Így tehát az egyház várakozó közösség, tudja, hogy Jézus visszajön, ezért várja az ő Urát.

Fontos kérdés: advent az Úr várását jelenti-e a számomra? Hiszem-e, hogy újra eljön az övéért? Ha igen, nem mindegy, hogyan várom. Mivel vagyok elfoglalva? Úgy várom-e, ha megjelen, készen vagyok? Ez az áhítatsorozat segítséget kíván nyújtani a mindennapi elcsendesedéshez, amikor Jézusra hangolhatjuk lényünket. Mert igazi karácsony ott van, ahol Jézus megszületik. Azért született meg Jézus egyszer Betlehemben, hogy megszülessen a te szívedben.

Tanácsként azt javaslom, hogy minden igét olvassunk el a Bibliából az eredeti helyéről, a maga összefüggésében, és akkor még közelebb kerülünk az Úrhoz. A karácsonyi ünnepkörben szakítsunk időt Isten megismerésére, igyekezzünk közel kerülni Hozzá. Tudatosan keressük Őt, és aki keres, az talál, a zörgetőnek pedig megnyitják.

Advent első hete

312. Várj ember szíve készen!

**1. Várj ember szíve készen! Mert jó a Hős, az Úr,
:/: Ki üdvösséged léssen Szent győztes harcosul,
Fényt, éltet hozva jó, Megtört az ősi átok:
Kit vágyakozva vártok, Betér hozzátok Ő.**

Nov. 29. vasárnap

Örvendj nagyon, Sion leánya, ujjongj, Jeruzsálem leánya! Királyod érkezik hozzád, aki igaz és diadalmas. Zak 9,9

Adventbe érkeztünk, és miközben a járványhelyzettel és önmagunkkal bajlódunk, örömhírt kapunk. Örvendj nagyon, mondja az ige. Ez a felszólítás. Minek örüljünk most? Talán annak, hogy betegek vagyunk, és távol kell maradnunk szeretteinktől, családtagjainktól? Mégis minek lehet most örülni? Királyod érkezik hozzád, mondja az Írás. Azt jelzi ez, hogy Isten törődik velünk. Elküldte Jézus személyében a Megmentőt. Adventben azt üzeni az ige, örvendj, mert Királyod érkezik hozzád. Személyesen hozzád. Téged keres, a te életed ajtaján zörget. Nem a fenyőünnep, nem is a Mikulás, hanem életünk Királya érkezik. A legnagyobb uralkodó, Aki valaha is járt a földön, az Élet Fejedelme.

Ez a Király hozzád jön, személyesen téged látogat meg. Bizony, kicsi az esélye annak, hogy a világ legnagyobb vezetője betoppanjon lakásunkba, ám a királyok Királya betér hozzánk. Ő nem kerül el, mert ismer, és fontosak vagyunk Neki. Ez a király az Úr Jézus. Fogadjam Őt be ezen az adventen, nyissam meg Előtte az ajtót.

Nov. 30. hétfő

Veled leszek... Nem hagylak magadra téged, és nem hagylak el. Józs 1,5

Csodálatos ígéret ez Istentől ebben az adventben. De elég-e ez nekem? Elég-e, amikor az Úr mondja: veled leszek? Elég-e ez az ígéret, vagy valami másra várunk? Hányszor nem elég az Úr szava, nem elég jelenléte, mi mindig valami mást várunk. Józsuénak elég volt. Szinte átmelegszik a szív ezt olvasva: nem hagylak magadra téged – mert bár a mostani időben átéljük, hogy egyedül maradunk, de mégsem leszünk magunk, mert az Úr velünk van. Életünk legnehezebb szakaszaiban is velünk van az Úr. Honnan tudjuk? Az ígéből, mert amit Ő mond, azt mindig megtartja. Kapaszkodjunk ebbe az ígéretbe! Nem hagylak magadra téged, és nem hagylak el.

Dec. 1. kedd

Lábunkat a békesség útjára igazítsa. Lk 1,79

Jézus születése által a felkelő fény, az igazi világosság ragyog fel számunkra. Nem kötelező sötétségben járnunk. Világunk a technika, a jólét lélegeztetőgépére került, így egyetlen esélyünk Krisztus. A lélegeztetőgép helyett igazi, teljes, bővelkedő életet kínál. Ez az általa hozott életformában teljesebbé válik. Így Krisztust követve – mert azért jött, hogy elkezdjük követni Őt – átalakulunk. Megelégedetté, békés szívűvé válunk. A megelégedett élet nem fél, nem aggódik, békességben él. Miért? Mert az Úrhoz tartozik, és tudja, hogy Ura gondoskodik róla. Ezt kínálja most nekünk, és rajtunk múlik, hogy hallgatunk-e Rá, vagy inkább sodródunk tovább. Aki Jézusra hallgat, olyan kincsre talál, amit a világ nem tud megadni.

Dec. 2. szerda

Kérjétek, és adatik nektek, keressetek, és találtok, zörgessetek, és megnyitattik nektek. Mt 7,7

Adventben fedezzük fel az imádság lehetőségét, ami mindig rendelkezésünkre áll! Általa kerülhetünk kapcsolatba az Atyával. Ez nagyon lényeges, mert látnunk kell, hogy Isten országában másként működnek a dolgok, mint a mi világunkban. Itt elsősorban pénzzel, kapcsolatokkal próbáljuk intézni ügyeinket, Isten országában azonban imádság által működik minden. Jézus arra bátorít, hogy ha hagyományos módszereink kudarcot vallanak, ne csüggedjünk, mert Atyánk várja, hogy Hozzá forduljunk. Bátorít, hogy kérjünk, mert aki kér, az kap. Isten elé szabad mennünk, odavihetjük problémáinkat, szolgálatunkat, és Ő meghallgatja kéréseinket. Ha gyermeki lelkesüléssel megyünk, ha valóban úgy járulunk elé, mint menyeyi Atyánk elé, meghallgat.

Dec. 3. csütörtök

Velünk az Isten! Mt 1,23

Van egy másik neve is a Megváltónak: Immánuel, Velünk az Isten. Ez nagyon jó hír, Isten nem fordult el a Tőle elszakadt, az Ellene vétkező embertől. Utánajön és megkeresi, azt üzeni, nem vagyok távol tőled: Itt vagyok! Velünk van a koronavírusjárvány, a félelmek idején is. Most is így szól: Itt vagyok! Így azután az ember találkozhat Vele. Aki rádöbben élete nyomorúságára, elveszett voltára, tapasztalja a belső ürességet, az keresheti Őt. Keresheti, mert megtalálható. Velünk az Isten ezt jelzi, Isten Jézusban megtalálható a bűnös ember számára. Ez nagyszerű hír, igazán bajban is lennénk, ha Isten nem volna megtalálható, ha nem jelentette volna ki magát. Ebben az esetben csak magunkra hagyatkozhatnánk, minden problémára csak a saját tudásunk, bölcsességünk lenne a válasz. Sajnos, korunk embere úgy is tesz, mintha nem lenne Isten elérhető. Meg akarja mutatni, hogy ő maga is megold mindent. Már nem Istenben reménykedünk, nem Tőle várunk szabadítást, hanem az emberi tudománytól. Már nem akarjuk Őt, de Ő ennek ellenére még lehetővé teszi a találkozást. Jézusban megkeres, és erre válaszolhatunk. Engedhetjük magunkat hazavonni, vagy el is utasíthatjuk. Ne utasítsuk el, mert az életváltozás esélyét, az emberiség jövőjét is elvetjük magunktól.

Dec. 4. péntek

A maguk idejében. Lk 1,20

Isten országának a titka és ereje ez: a maga idejében. Itt nincs kapkodás, türelmetlenség, mindennek megvan a maga ideje. Ne sietessük hát a dolgokat, hanem tanuljuk meg: minden a maga idejében, mégpedig az Istentől elkészített idejében valósul meg. Mennyivel nyugodtabb lenne az életünk, ha mindig figyelnénk erre „a maga idejében”-re. Az Úr azt kéri, tanuljunk meg várni a Tőle elkészített időre. Advent a várakozás ideje, az Ő eljövételére való várakozás ideje. E mostani adventben is Őt várjuk! Ne az ajándékozást, az üzletek kínálatát, hanem az Urat. Karácsony lényege az Úr érkezése. Várod Őt? Mindennél jobban várod? Úgy, ahogyan a zsoltáros írja: „Lelkem várja az Urat, jobban, mint az örök a reggelt, mint az örök a reggelt.” (Zsolt 130,6).

Dec. 5. szombat

Bízzatok, én vagyok, ne féljete! Mt 14,27

Jézus megszólítja a tanítványokat, és minket is megszólít életünk viharai közepette: Bízzatok, én vagyok, ne féljete! Szavát küldi, és ha figyelnek, felismerik általa, hogy Ő az. Igét küld nekünk is, és ha ismerjük a hangját, megértjük, hogy nem kell félni, mert itt van az Úr. Az Úr Jézus belekiált félelmeink közepébe, és azt üzeni, bízz, mert itt vagyok. „Én vagyok” – ebből tudni kell, hogy Isten van velük. Ha pedig Isten jelen van, már nincsenek életveszélyben. Megismerem-e az Úr hangját? Elég-e nekem az ige? A tanítványok annyira féltek, hogy Jézus szava sem nyugtatta meg őket. Miért? Mert még mindig tart a vihar. Előbb szól az Úr, és ennek elégnek kell lenni. Nem a vihar megszűntetésével kezd, hanem a félelmükkel. A félelem a hittől fogadott ige nyomán szűnik meg. Ne félj, csak higgy! Ezt mondta az Úr Jairusnak, és akkor még nem változott a helyzet. Nem jobban lett a kislánya, hanem meghalt. Higgy, és ne félj, már akkor kezdj el nem félni, hanem bízni, amikor még semmit nem változott a körülmény. A nem hívók félelme is megszűnik, amikor véget ér a vihar. Az Úr azt akarja, hogy már a viharban se féljünk, most se féljünk! Ha félelem nélkül éljük meg a viharokat, a fenyegetettséget, a bizonytalanságot, a járványt, az bizonyoságtétellé válik környezetünk előtt.

Advent második hete

2. Jól készítsétek útát! A Vendég már közel!

:/: Mi néki gyűlölt, útált, Azt mind vessétek el!

A völgyből domb legyen, Hegycsúcs a mélybe szálljon,

Hogy útja készen álljon, Ha Krisztus megjelen.

Dec. 6. vasárnap

Emeljétek fel fejeteket, mert közeledik a ti váltságotok. Lk 21,28

Közeledik az ünnep, és mi egyre inkább el vagyunk foglalva dolgainkkal. Sok mindent el kell még végezni a munkánkban. A munkaidő leteltével pedig azon töprengünk, vásárok híján, korlátozások közepette, hogyan fogunk ajándékokhoz jutni? Mert sok minden hiányzik még ahhoz, hogy minden kívánságnak eleget tegyünk. Igénk azt üzeni, emeljük fel a fejünket, ne csak a munkát vagy ajándékvásárlást lássuk, vagy azt, hogy mit kell még megtennünk. Ha felemeljük a fejünket, meglátjuk az ünnep lényegét, és ez nem a karácsonyfa, nem a sok ajándék, de nem is az ünnepi vacsora. Karácsony fénypontja: Jézus! Az élő Úr Jézus Krisztus! Fontos megjegyeznünk, nem Jézuska, nem egy kisgyermek, hanem az Üdvözítő Úr! Ha ezt felismerjük, és Őt az életünkbe hívjuk, megelégszünk egyszerű ünnepléssel. Átéljük, hogy nem a drága ajándék, a roskadozó asztal, hanem Isten Krisztusban megjelent szeretete teszi meghitté és boldoggá az életünket.

Dec. 7. hétfő

A nép, amely sötétségben él, nagy világosságot lát, és akik a halál árnyékának földjén élnek, azoknak világosság támad.” Mt 4,17

Az Úr Jézus csodálatosan az Atyára van hangolódva, felismeri, amikor indulni kell. Nem siet, és nem késik. Nem marad le semmiről, de nem is megy oda, ahová nem kell mennie. Őbenne a világ Világossága érkezett el a földre, így azután oda megy, ahol a legnagyobb a sötétség. Hol is világítson a lámpás, ha nem a sötétben? Ezért Galileába megy, ott is arra a területre, amit az ige a legnehezebb terepként említ. Ebben a kérdésben is Isten szava igazítja el az Úr Jézust. Számunkra is ez a jó irány. Mindenben az ige útmutatását keresni. Mit mond az Írás? Az is fontos, hogy nem olyan ígét keresett Jézus, ami emberileg elfogadható, jó, és szép terepre vinné. Jézus mindig a jobból a rosszabb felé halad. A mennyből a legsötétebb helyre érkezik. Miért? Mert ott van a legnagyobb szükség a segítségre. Ha úgy érzed, sötétségben vagy, vagy üres a szíved, ne félj, van remény! Jézus azért jött, hogy bevilágítson életed sötétségébe.

Jézus eljövételével új lehetőséget hoz a világba, Isten országának a gazdagságát, teljességét. A szegénységgel, betegséggel, sok nyomorúsággal küzdő embernek Isten országát hozta el az Úr. Ennek az országnak az erejét mutatja meg. Itt hit által rendeződhetünk. Isten országában kikerülünk a bűn pusztító ereje alól. Az Országba való belépés feltétele a megtérés, hátat fordítok az eddigi életemnek, és követem Jézust. Most már engedem, hogy Ő irányítsa az életemet. Már Tőle függök. Valóban így van ez?

Dec. 8. kedd

Többet ér az ember a juhnál. Mt 12,12

Urunk számára a megrepedt, a sérült élet is érték, ember. Nem tart senkit csökkentértékűnek, hanem mindent megtesz, hogy kibontsa a benne lévő értéket, lehetőséget. Így tekint most rád is, látja benned a drága kincset, akkor is, ha esetleg erre már sok minden rárakódott. Az igazgyöngy a szemétdomb alján is igazgyöngy marad. Jézus számára az ember mindennél többet ér, saját életét adta oda érte. Jézusra tekintve ismerhetjük fel az élet értékét. Ma már minden tárgyiasodott; számodra mi lett értékesebb az életnél? A pénz? A számítástechnika okoseszközei? A hatalom? Az autó? Hányszor a tárgyainkat jobban féltjük, mint a mellettünk lévők életét. Leesik a drága telefon, megkarcolódik a luxuskocsi, kiborulunk. De odafigyelsz-e a másokra, meglátod-e benne azt, ami bántja, ami fáj neki? Van-e még érdeklődés bennünk a másik iránt? Adventben halljuk meg az Úr szavát: „Többet ér az ember a juhnál,” minden anyaginál. Ezért magadat add! Az idődet, törődésedet, szeretetedet, mert az többet ér minden ajándéknál!

Dec 9. szerda

Ez az én szeretett fiam, őt hallgassátok! Mt 17,5

A tanítványok az őket beborító felhőből az Atya hangját hallják: most már Jézust hallgassák, Őreá figyeljenek. Az Atya számunkra is ezt üzeni, Jézus az Ő szava, Őt hallgassuk. Ne figyeljünk mellékhangokra, megtévesztő zajokra, reklámokra, csábító, de üres ajánlatokra, amik ilyenkor mindenfelől zúdulnak felénk. Csak egyedül Jézusra nézzünk! Őt hallgassuk, mert az Ő szava élet szava, és iránytű, amely a célba segít. Ne figyeljünk semmilyen más hangra, csak egyedül Jézusra. Ma is sokféle hang szól, de Jézus szava a mérvadó. Bármilyen tanácsot kapjunk, mindig vessük össze Jézussal. Ezt mondja-e Ő is? Mert csak az áll meg, amit Ő mond. Hiába hallunk jónak tűnő dolgokat népszerű emberektől, vezetőktől, de ezt mondja-e az ige is? Válasszuk mindig azt, amit Isten mond, függetlenül a divatoktól.

Dec. 10. csütörtök

Ne félj, csak higgy! Mk 5,36

Jairus megtorpan, amikor megtudja, hogy kislánya meghalt. És ebbe a megtorpanásba szól bele az Úr: Ne félj, csak higgy! Ezzel bátorít, és azt üzeni, ne torpanj meg, ne add fel, bármilyen esemény vagy hír készítené is rá. Menj tovább hittel Ővele! A ne félj, csak higgy azt jelenti, higgy tovább Jézusnak. Bízd Rá magad továbbra is, akkor is, ha nem észszerű, ha emberileg már reménytelen. Higgy, vagyis mindig Jézusra nézz, mert Ő a lehetetlenségek Istene. Ő akkor is tud cselekedni, amikor emberileg nincs tovább. Jézussal van tovább. Van tovább, még halál esetén is, mert Ő legyőzte a halált. És aki Benne hisz, annak örök élete van! Halld meg most az Ő szavát, ne félj, csak higgy, és engedd, hogy ez a szó erőt, biztatást és reménységet adjon. Vele van gyógyulás, talpraállítás, újrakezdés.

Dec. 11. péntek

Az Emberfia azért jött, hogy az emberek életét megmentse. Lk 9,56

Advent megtanít a krisztusi reakcióra, rámutat: Jézus által lehet másképp, mint eddig. A tizenkettő képtelen elfogadni az elutasítást, mindjárt haragra lobbannak, ellenségképet gyártanak, és el akarják pusztítani a samaritánus falut. Jézus mellett vannak, és mégsem látják, hogy az Úr útja nem az erőszak, a pusztítás, hanem a szelídség, a megbocsátás és az életmentés. Jézus nem elveszíteni akarja az ember életét, annak az életét sem, aki nem érti meg vagy nem fogadja be. Milyen lélek és milyen indulat van bennünk? A mentés vagy a pusztítás indulata? A rombolás, a pusztítás, a visszafizetés, a bosszú nem megoldás. Ő a megoldás! Figyeljünk ezért most Őreá, és lássuk meg, mennyire más Ő. Jézus nem raktározza el a sérelmeket, hanem túllát rajtuk, megbocsátja őket. Az Úr Jézusnak ezzel a lelkületével, az Ő jelenlétének többletével haladjunk karácsony felé. És ha így látjuk az Urat, akkor mi is más indulattal megyünk majd tovább. Milyen indulattal? Azzal, ami Krisztus Jézusban is volt. Ezért lett karácsony. És ha ez nem történik meg bennünk, akkor nem volt biblikus karácsonyunk, marad minden a régiben. Akkor becsaptuk magunkat.

Dec. 12. szombat

Több az élet! Lk 12,23

Az Úr rámutat: az élet több mindannál, amit mi annak gondolunk, és amit a világ kínál. Aggodalmaskodás, önközpontúság helyett bízzuk magunkat az Úrra. Adventben különösen jó elcsendesve figyelni Jézusra, és meghallani, amit mond. Az élet több, mint a rohanás, a szórakozás, a munka, az állandó növekedés. Több az advent, mint a karácsonyi ajándékok beszerzése, az asztalra való pompás ételek elkészítése. Mi ez a több? Kapcsolat Istennel és egymással. Az élet lényege a kapcsolat. De vajon élünk-e, vagy csak keresztülrohanunk az életen úgy, hogy nem ismertük meg Istent, nem volt időnk egymásra, mert állandóan bővíteni, lecserélni, újabbat venni kell?

Advent harmadik hete

**3. Az Úr elé ha tárod A szív alázatát,
:/: Őt nem hiába várod: Betér hozzád, megáld.
A testi gőg: halál! De bűnödöt ha bánod,
Szent Lelke bőven árad, S a szív üdvöt talál.**

Dec. 13. vasárnap

**Mert megjelenik az Úr dicsősége, látni fogja minden ember egyaránt.
– Az Úr maga mondja ezt. Ézs 40,5**

Ez az ige, Jézusban teljesedett be, Őbenne személyesen jött el Isten hozzánk. Őbenne bárki találkozhat Vele, és megismerheti Őt. Ennyire szeret, hogy kész volt értünk emberré lenni, és idejönni a földi világba. Utánunk jött, oda, ahol épp vagyunk, azért, hogy bemutatkozzon, majd felkaroljon és hazavigyen. Gyöngéd szeretettel jön felénk, nem erőltet ránk semmit, nem kényszerít, várja, hogy szavait meghallva befogadjuk a szívünkbe, és Rábízzuk magunkat. Azt várja, hogy felismerve Őt, önként adjuk át életünket.

Bátorít is igénk, ne féljünk komolyan venni az üzenetet, nem fog újabb csalódás érni, mert most az Úr szól, és szava örökkévaló. Minden mulandó ebben a földi világban, egyedül az Úr szava maradandó. Amikor Ő szól személyesen, akkor bízhatok, mert amit mond, az meg fog valósulni. Az ige örökké megmarad, most is itt van, és ezért lehet rá építeni. Az ige örökké megmarad, vagyis örökkévaló érték, nem veszít aktualitásából, erejéből, nem jár le a szavatossága. Ahogy a múltban, úgy a jelenben is táplál és erőt ad.

Dec. 14. hétfő

Aki énhozzám jön, azt én nem küldöm el. Jn 6,37

Aki énhozzám jön, mondja az Úr. Ki megy Hozzá? Aki éhes, aki belül a lelkében éhséget érez az igazságra. Menjünk Hozzá belső, lelki éhségünkkel, ne akarjuk a világ kínálatával tompítani az éhségünket. Így, a karácsonyi ünnepkör idején, hányszor átéltük már, hogy a sok külsőség, az ajándék, a karácsonyi ünnepség után ottmaradtunk üresen, fáradtan, kimerülve. Miért? Mert lé-

nyünket egyedül Jézus elégítheti meg. Ő azt ígéri, hogy aki Hozzá megy és hisz Benne, az nem szomjazik meg. A Benne való élő hit eloltja szomjunkat, megelégti szívünk éhségét.

Rajtunk áll, hogy megyünk-e Hozzá. Mi tart vissza? Miért nem indultál még el? Félsz? Úgy gondolod, nem fogad Jézus? Jöhetsz, amint vagy. Egy a fontos, éhezd Őt, akarj megváltozni, új életet kezdeni, és ehhez nem kell magunkat átalakítani. Ő így fogad, amint vagyunk. Nagyon bátorító, amit mond: aki énhozzám jön, azt nem küldöm el. Nem mondja, hogy előbb tegyük rendbe magunkat. Ő a bűnösöket, a beteget hívja és várja, majd Ő gyógyít meg. Ő akarja eltávolítani bűnös életünk szennyes rongyait. Amint az atya is tette, amikor a tékozló fia hazatért. Nem a fiú öltöztött át, hanem még rongyos állapotában nyakába borult, visszafogadta, majd ezt követően adta ki a szolgálknak a parancsot a fiú átöltöztetésére.

Dec. 15. kedd

Békességet hagyok nektek, az én békességemet adom nektek. Jn 14,27

Az Úr békességet hagy a számunkra, mégpedig az Ő békességét, de nem úgy adja, ahogyan a világ. Mert Ő nem a világ módszereit utánozza, igazi, lényünk mélyéből fakadó békességgel ajándékoz meg. Nem úgy adja a békességet, mint a világ, ezért ne nyugtalankodjunk, ha azonnal nem látunk változást, eredményt. Mert az igazi békesség nem a felszín nyugalma, hanem a szívünk mély békessége. A felszín gyakran fodrozzák hullámok, azonban a mélyben béke van, mert tudjuk, hogy jelen az Úr. A vihar fölött is Úr Jézus. A mai nap viharai között se engedjünk a félelemnek, hanem bízunk a viharokat lecsendesítő Úrban.

Dec. 16. szerda

Erőt ad a megfáradtnak. Ézs 40,29

Pont az ünnepek idejére való ez az ige, amikor nagyon kimerültnek érezzük magunkat. Alig várjuk már, hogy eljőjön az ünnepi szünet, megpihenhessünk. Azonban gyakran nem történik meg. Ünnepe után még fáradtabbnak érezzük magunkat. Ezért most kapjuk az annyit olvasott és oly megszokott ígét: „Az Úr erőt ad a megfáradtnak, és az erőtlent nagyon erőssé teszi”. Engedjük, hogy a Szentlélek a közismert szavakat megújítsa bennünk. Mert talán épp most érezzük magunkat erőtlennek, és úgy véljük, belefáradtunk mindenbe, képtelenek vagyunk továbbmenni. Ne engedjünk a negatív hangnak, hanem teljes lényünkkel figyeljünk az Úr szavára. Ha Ő azt mondja, hogy erőt ad a megfáradtnak, akkor az úgy is van. Ahogyan Péter az Úr szavára képes volt a vízen járni, úgy válunk képessé mi is a feladataink, szolgálatunk elvégzésére. Amikor Jézus szólt, Péter Ránézett és elindult. Nézz te is az Úrra, ne törődj a hullámokkal, más hangokkal, a sok feladattal. Ne engedj a kísértő hangjának, aki szerint úgy sem bírod, csak figyelj Rá, és indulj el. Ha nem indulsz el, ha nem mérsz tovább, nem lesz erő sem. Azonban, ha rálépünk hitben a „hullámokra”, azt vesszük észre, hogy erőt kapunk, mert van erő, a mi Urunk Jézus Krisztusban. Aki Benne bíz, azt is megtapasztalja, hogy ez az erő mindig megújul, soha nem fogy el. Legyen adventben és azt követően a hétköznapiakban is Ő az erőforrásunk.

Dec. 17. csütörtök

Csordultig öröm 2Kor 7,4

Nem mindennapi hitvallást tesz Pál apostol, amikor elmondja, hogy minden nyomorúság ellenére csordultig van örömmel. A gondolkodásunkban nem fér össze a nyomorúság és az öröm. Ha bajban vagyunk, szenvedünk, oda az örömünk. Hogy lehet az, hogy Pál nemcsak örül, hanem csordultig van a szíve örömmel, a szenvedések, túlterheltség, rengeteg elfoglaltság, harcok

közepette is? Lehetséges ez? Az én szívem is csordultig lehet örömmel? És ez az öröm megmarad nehéz helyzetekben, szenvedések idején is?

Igen, lehetséges. Pál megmutatja hogyan? Ő az Úr Jézustól kapta az örömét, sőt, maga Jézus jelenti számára az örömet. Az ő szíve Krisztussal van tele. Így lehet miénk is az öröm, Krisztussal együtt. A Krisztusból fakadó öröm nincs mértékhez szabva. Börtönből, bilincsekkel a kezén is azt írja, örülök, és örüljétek az Úrban (Fil 4,4). Az Úrban való öröm tölt be teljesen, és ez nem szűkmarkú, ebből jut másoknak is. Uram, tölts fel ilyen csordultig való örömmel, hadd örvendezzek mindig Neked, és végezd el, hogy túláradjon, és elérjen másokat is. Mivel vagyok én csordultig? Mi árad túl rajtam ma? Bosszúság, méreg, vagy az Úr jelenléte, a Belőle fakadó öröm?

Dec 18. péntek

Olyan rövid már a kezem, hogy nem válthat meg? Nincs bennem erő, hogy megszabadítsalak? Ézs 50,2

Talán a mi szívünkben is ott van ez a gondolat, Isten nem tud rajtam segíteni. Nincs értelme semminek, az ünnepnek sem. Mert minek a sok csillogás, szereplés és rohanás, ha minden marad a régiben? Mire megyünk a karácsonyi Jézussal, ha nem változik az életünk? Azt gondoljuk, életünk egy-egy helyzete túllépi hatáskörét és meghaladja erejét. Azonban ez csak velünk történik meg, de Vele nem. Ő ma is kész rajtunk segíteni. Ennek megtapasztalásához el kell jutnunk a szokásoktól az ígéig, az élő Jézusig. Jézuska nem segíthet, de az élő, feltámadott Úr igen!

Mi az oka a sok szenvedésnek, a sok nyomorúságnak, amit tapasztalunk? Az Úr válasza így hangzik: „bűneitek miatt.” Minden nyomorúságunknak a bűneink az okai. A bűn motiválja tetteinket, és azokból fakadnak a megdöbbentő események. Isten keresi az embert, szól hozzá, azonban mi nem akarjuk meghallani szavát. Felülnézetből ez a megdöbbentő valóság. Nemhogy nem hagyott minket magunkra az Úr, hanem folyamatosan érkezik hozzánk. Hiszen minden alkalom, amelyen az ige szól, az Úr érkezését hirdeti. Keres bennünket akkor is, ha mi nem akarunk hallani Róla. Ezért kapunk meghívást egy keresztelőre, templomi esküvőre, temetésre, mert szólni akar hozzánk. Vajon halljuk-e Gazdánkat, vagy annyira el vagyunk foglalva önmagunkkal, hogy oda sem figyelünk? Vagy talán azon gondolkodunk, mikor lesz már vége ennek a kibírhatatlan alkalomnak? Nem is gondoljuk, hogy közben Isten közelítését akadályoztuk szívünk felé. Majd amikor egy nem várt baj kopogtat életünk ajtaján, kifakadunk: hol van Isten ilyenkor? Itt van, csak mi nem akarjuk észrevenni. Vajon ezekben a napokban észrevesszük-e Őt, halljuk-e szavát, és keressük-e akaratát? Vagy úgy gondolkodunk, ezek a súlyos események távol vannak tőlünk, mi közöm nekem mindehhez? Pedig ezeken az eseményeken keresztül is szól az Úr, azt üzeni, nem jól mennek a dolgok életünkben, de ha Hozzá fordulunk, még lehet változtatni, még lehet Vele újat kezdeni. Komolyan vesszük-e végre, hogy az Isten ígéje szerinti élet jelenthet áldást a számunkra?

Dec. 19. szombat

Legyetek éberek, szüntelen imádkozzatok! Lk 21,36

Az Úr Jézus tanácsa, így, karácsony közelében, éberség és imádkozás. Azért helyezi ezt a szívünkre, nehogy rohanássá váljanak ezek a napok, és kimerülve érkezzünk meg az ünnephez. Mert karácsony lényege nem a pénzben, a drága ajándékokban nyilvánul meg. Akkor sem, ha ma a pénz szinte mindent kézben tart. Urunk előre szól, mégis elaludtunk, azt gondoljuk, a megélhetésre kell hajtani, boldogok leszünk, ha mindent megszerzünk. Sőt, ma már minden előre kell, nem számít az sem, ha eladósodunk miatta. Közben kiderül, mennyire üres is a szívünk és a kapcsolataink. Megoldásként azt javasolja, hogy legyünk éberek, és szüntelen imádkozzunk, vagyis legyünk Vele élő és állandó kapcsolatban. Az imádkozás és a bibliaolvasás összekapcsol az Úrral. Beszélgethetek Vele, és így megismerhetem akaratát.

Advent negyedik hete

**4. Ó Jézusom, szegényed Kér, vár, epedve hív:
:/: Te készítsd el: tenéked lesz otthonod e szív.
Jer hű szívembe hát! Habár szegény e szállás,
De mindörökre hálás, Úgy áldja Krisztusát.**

Dec. 20. vasárnap

Bizony, hamar eljövök. Jel 22,20

János apostolnak megmutatja az Úr a nagyszerű jövőt. Nem árul zsákmacskát, hanem feltárja, mi vár az Övéire. Van cél, mégpedig az új teremtés. Nem a gonoszé, a pusztulásé, a halálé az utolsó szó, hanem Istené. Isten szava az élet szava. Nem változott semmit. Ahogyan a teremtéskor szavára előálltak a dolgok, úgy áll elő az új föld is. Isten ma is ugyanaz.

A cél felé tartva mindig figyeljünk az ígére. Bízunk benne, hogy amit mondott, az megtörténik. A legreménytelenebb helyzetekben is az ige mutat utat. Amit ígér az Úr, azt Ő megtartja. Mit ígér? Eljön hamar. És el is fog jönni. Várjuk Őt, készüljünk a fogadására, engedelmes hittel. Az ígérez sem hozzátenni, sem elvenni nem kell, mert az így teljes. Nem szorul kiegészítésre, javításra. Ha nem értjük, a hiba bennünk van. Az Úr kínálja az élet vizét, bár meglátnánk, és merítenénk belőle. Mert az újítja meg az életünket. Ha csüggedtek, fáradtak vagyunk, az élet vize megerősít, feltölt. Hívogassunk másokat is a megújító vízhez. Ha nem is tudjuk eljövételének időpontját, várjuk reménykedő szívvel. Hamar eljövök, mondja az Úr. Legyen erre a válaszuk, és imádságunk: Jöjj, Uram Jézus!

Dec. 21 hétfő

Térj meg, és tedd az előbbi cselekedeteidet Jel 2,5

Megérkezett az első adventi levél, ím, az Úr is levelezik. Ő is küld üdvözetet. Tartja velünk a kapcsolatot, azt akarja, hogy vegyük észre Őt is. A levél Őreá irányítja a figyelmünket, annyira belemerülünk a világ dolgaiba, sodornak az adventi szokások, az ünnepi hangulat, de ez a levél elgondolkodtat. Megkérdezi: szeretem-e még Őt? És itt nem udvarias választ, betanult szöveget vár, hanem szívünk igazi tartalmát. Úgy szeretem-e most is, mint amikor megismertem, és átölelt a kegyelem? Rádöbbsentem, hogy szeret az Úr, meghalt értem a kereszten, és akkor egész lényemmel viszontszerettem. Mindennél fontosabb volt Ő. Kötéllel sem lehetett visszatartani az istentiszteletektől, mentem és vittem a jó hírt. Tetteim is Róla beszéltek, átalakult minden. Lemaradtak a rossz szokások, a bűnök, és új szokások alakultak ki. Így van ez még ma is? Mindennél fontosabb az Úr Jézus Krisztus? Falom ma is úgy az ígét, mint akkor?

Ha őszinték vagyunk, elfogadjuk az Úr megállapítását, már nem vagyok ugyanaz, már nem vágyakozom úgy az ígére. Sok egyéb érdekesebb és fontosabb hír vonz. Annyi minden eláraszt, sok a munkám, mindenki rám támaszkodik, és közben már elveszett a kapcsolat. Elhagytam az első szeretet tüzeit. Tulajdonképpen magát az Urat hagytam el, mert Ő a Szeretet.

Az első szeretet elhagyása azt jelenti, továbbra is lehetek én sürgő-forgó, ott vagyok az élbolyban, csak már nincs csendem, már nem vagyok Vele együtt. Nem olvasom az ígét, sodor az ár. Azt

teszem, amit elvárnak, amit a környezet diktál. Sátán nagyon jól tudja, mivel vonhat el az Úrtól. Még a szolgálat is elvonhat, az is állhat közénk. Közben a világ megdicsér, látja az aktivitást, de nem veszi észre, hogy ez már csak üres látvány.

Azonban az Úr nem akarja, hogy teljesen kiüresedjünk és elveszünk Nélküle. Keres, és újra meg akar eleveníteni. Mert Neki nem szokásokra, szervezetekre, hanem élő hitű tanítványokra van szüksége. Ha nem térek vissza az első szeretethez, vagyis Hozzá, kimozdítja gyertyatartómat. Kimozdítja a gyülekezeteket is, mert üres, tartalmatlan közösségre, íz nélküli sóra, fény nélküli lámpára nincs szüksége. Isten nem múzeumigazgató. Ő az életet hozta a földre, és azt adja tovább népe által is.

Aki győz, vagyis aki legyőzi a szeretet nélküli üresség hatalmát, és újra Hozzá megy, azt megjutalmazza. Az élet fájáról ad enni. Az igazi életet, az el nem múló életet Ő adja. Máshol nem szerezhető meg. Ráadásul ingyen adja. Jöjj Hozzá, vedd el az életet, mert meg lehet újulni. Vissza lehet térni oda, ahonnan eltértünk. Rendbe jöhetünk Vele és egymással is.

Dec. 22. kedd

Íme, az Isten Báránya, aki elveszi a világ bűnét! Jn 1,29

Amikor Jézus megjelenik a Jordán partján, János bemutatja Őt. Íme, az Isten Báránya. A Keresztelő meglátta Jézusban Isten Bárányát. Felismerte azt, Aki elveszi a világ bűnét. Jézus eljött, hogy elvegye az én bűnömet. Én nem tudok vele mit kezdeni, de Ő leveszi rólam. Azért jött, hogy felszabadítson a bűn hatalma alól. Íme, az Isten Báránya, ne téovázz, menj Hozzá, és lehull a teher, szabad lehetsz, szabad.

Ismertté legyen Jézus, azért jött János. Az a feladata, hogy megismertesse a Bárányt az emberekkel. Ismerem-e Őt? Övé-e már az életem? Ha már ismerem, akkor ismertessem meg mással is. Ezt bízva ránc az Úr. Nem elég egy vallásba beleszületni, hanem meg kell ismerni Jézust. És csak az képes Őt másokkal megismertetni, aki maga is ismeri. Aki el tudja mondani saját tapasztalatból, mit végzett el benne az Úr. Az a hiteles bizonyágtétel, amely személyes tapasztalat alapján beszél Jézusról. Aki el tudja mondani, hogy kapcsolatban vagyok Vele, beszélgetek Vele minden nap. És mindazt, amit megértek a szavából, azt cselekszem is. A megélt bizonyágtétel válik erőteljessé. Mert Jézusról nemcsak hirdette János, hogy elveszi a világ bűnét, hanem a kereszten valóban meg is cselekedte. Magára vette bűneinket, mint Isten Báránya.

Dec. 23. szerda

Ezért maga az ÚR ad jelt nektek: Íme, a szűz fogan méhében, és fiút szül, és Immánuelnek nevezik őt. Ézs 7,14

Engedjük, hogy az ige a szívünkig jusson, Immánuel, ami azt jelenti: Velünk az Isten! Jézusban emberré lett, így azután az ünnep lényege, nem a díszes fenyőfák, a drágábbnál drágább ajándékok, és nem is az ünnepi vacsora, hanem a legnagyobb ajándék: JÉZUS! Általa Isten itt van, itt van és elérhető. Nincs messze, hanem maga ajánlja fel: hívjuk segítségül, és Ő ezt hallja, és megszabadít. Immánuel eljött, már nem kell várnunk, nekünk Ő nem jövő, hanem jelen. Azért jött, hogy megkeressen és megmentsen. Az Úr Jézusban teljesedett be ez az ígélet. Benne valóban velünk az Isten, itt jár a mi nyomorúságaink között, és odafordulhatunk Hozzá. Ahogyan az első században, úgy ma is fel kell ismerni, hogy Jézusban Isten van jelen. De nem azért jött el, hogy jászolba dugjuk, hanem azért, hogy szabadítónk legyen. Azért jött, hogy ma is legyen élő reményünk, hogy Úrrá legyen az életünk felett. Olyan jó, hogy mindez még lehetséges. Jézus nélkül elsodor az ár. A világ szennyes áradata vesz körül, és képtelenek vagyunk megállni vele szemben. Az Úr azonban megtart. Vele élhetünk másképp, Ő megtisztít a bűntől, és Istennek tetsző úton vezet.

Dec. 24. csütörtök, Karácsony este

Íme, az ajtó előtt állok, és zörgetek, ha valaki meghallja a hangomat, és megnyitja az ajtót, bemegyek ahhoz, és vele vacsorázom, és ő énelem. Jel 3,20

Ezen a napon megdöbönt ez az ige. Miért? Mert azt jelzi, hogy a készülődés és a sok egyéb elfoglaltság közben Ő kívül maradt. Az első karácsonyon is valami ilyesmi történt, az emberek mindennel el voltak foglalva. Az összeírás idején örültek egymásnak a családtagok, a rokonok, és ebbe már Jézus nem fért bele. Kívül maradt Betlehem életén. Azért szól az ige, hogy halljuk meg a zörgetést, az Úr megérkezett, és be akar térni hozzánk. Csendesedjünk el, és vizsgáljuk meg a szívünket, nem maradt-e ki belőle Jézus? Nem lett-e fontosabb a fenyőfa, a sok drága ajándék, a tévéműsorok, az internet vagy ez a járványhelyzet, az erről szóló híradások, mint Ő?

Jó hír, reménységet adó üzenet, hogy ha Ő az ajtó elé került is, nem ment el onnan, zörget, és várja, hogy beengedjük. Ő nem töri ránk az ajtót, vár. Ne késlekedjünk, hanem nyissunk ajtót. Ha Ő belép, minden megváltozik. Isten várja, hogy a mai ember felismerje, minden baja abból származik, hogy Jézus kiszorult a napi életéből. Ha most kinyitjuk az ajtót, és hívjuk Őt, jön. Azt ígéri, velünk vacsorál. Vagyis vállal minket. Ne hagyd Őt az ajtó előtt, hanem halld meg a kopogást, és nyisd ki az ajtót, még ma. Mert Ő be akar térni hozzánk, és ha kinyitjuk az ajtót, a legnagyobb ajándékot kapjuk meg, amit ember kaphat. Jézusban Isten Lénye érkezik meg, és együtt akar lenni velünk.

Dec. 25. péntek, Karácsony I. napja

Üdvözítő született ma nektek, aki az Úr Krisztus. Lk 2,11

Lukács elmondja számunkra a világ legragyogóbb hírét, bejelenti azt a csodát, ami mellett eltörpül minden szenzáció. A technikai fejlődés minden vívmánya, a holdra lépés és az ember Marsot szondázó ténykedése is eltörpül Isten földre érkezése mellett. Mert Lukács arról tesz bizonyosságot, hogy a világ Teremtője megérkezett a földre, rátette lábát bolygónkra, és itt hagyta számunkra nyomait. Jézusban jött el Isten közénk, azért, hogy segítsen rajtunk.

Betlehemben nincs jelen a média. Nincsenek fotósok, kamerák, nem közvetítik Isten Fia eljövételét. Azonban Isten ennek ellenére hírt ad Róla. Ha már senki nem tudja, nem várja, Ő bejelenti. Angyal jelenti be Isten Fiának, az Üdvözítőnek a megszületését. De hol? Hát nem a parlamentben, nem a világi vagy egyházi vezetők számára, hanem a pusztában a pásztorokhoz szól az üzenet. Csodálatos, a megvetett, kismizett, emberszámba sem vett ember hallja a hírt: Üdvözítő született ma nektek. Igen, nektek, megrekedt életű embereknek, akiknek senki nem segít. Isten szeret, és ad segítséget. A Megmentőt nektek küldte. Ne félj, és ne légy elkeseredve, a Szabadító neked született, érted jött a világba. Isten látja, hogy bajban vagy, mindenki elhagyott, de Jézus jön, hogy megmentsen. Halld meg az üzenetet, és meríts belőle reményt és erőt! Halld meg, neked született az Üdvözítő. Kaptál ajándékot Istentől, Jézust! Talán mást vártál, de hidd el, ez a legnagyobb ajándék. Ha befogadod, olyan örömed, békességed lesz, amit senki nem vehet el tőled.

Dec. 26. szombat, Karácsony II. napja

Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Jn 3,16

Karácsonykor ne ragadjunk le a csillogó díszeknél, a drága ajándékoknál, hanem jussunk el Jézushoz. Nem az ajándékok, hanem a szívünkbe fogadott Jézus hozza el a békességet, az egymásra találást. Jézus nélkül távolodunk, mert az anyagiak nem összekötnek, hanem elválasztanak.

Ezekben a napokban hangolódjunk az Igére, legyen fénysugár a számunkra, és ne engedjük, hogy karácsony központi üzenetét bármi megváltoztassa. Karácsony Jézusról szól. Az Ő eljövételét ünnepeljük, de nem úgy, mint egy nagyon régen élt kiválóságot, hanem mint élő Urat. Kará-

csony nem a mi szeretetünk, tehát nem önmagunk ünnepe, hanem Isten szeretetéé. Így tehát Karácsony Isten szeretetéről beszél, elmondja, annyira szeret Isten, hogy emberré lett. Mindezt azért tette, hogy áthidalja a Közte és köztünk levő távolságot. Jézus az összekötő kapocs.

Az ember sok mindent legyőzött történelme folyamán, sok felfedezést vitt végbe, de Istenhez nem tudott közel kerülni. A köztünk levő szakadékot nem vagyunk képesek legyőzni. Ezért döntött Isten úgy, hogy maga jön el a világba emberi alakban, így azután a kereső, a bűnei alatt roskadozó és őszinte bűnbánatot tartó ember találkozhat Vele. Ez a mai nap is azért adatott, hogy felismerjük elvesztett állapotunkat, és kiáltsunk Hozzá. Aki ezt megteszi, az békességre talál, az átéli, hogy az Úr beköltözik a szívébe, és más lesz az élete. Karácsony központi üzenete az, hogy Isten szereti és keresi a bűnös embert. Jézusban hívogat magához. Halljuk meg hát a hívást, Jézusunkét. Ne kelljen tovább várnia, engedjük be az életünkbe. Az igazi változás akkor indul meg, ha Ő veszi át az irányítást. Amennyiben átengedjük Neki életünket, sok áldásban lesz részünk, sok csodát láthatunk. Jézust követve megváltozik körülöttünk az élet.

Dec 27. vasárnap

Az Ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal. Jn 1,14

Akik befogadják Jézust, Isten gyermekei lehetnek. Óriási kiváltság ez, csak belerendülni lehet, én, a nyomorult, bűnös ember Isten gyermeke lehetek. Ha Jézust beengedem az életembe, Ő újjá formál, a bűn gyermekéből Isten gyermekévé válhatok. Én is világosság lehetek. Ez csodálatos, de ettől kezdve úgy is kell élnem, mint a világosság gyermeke. De ezt nem magamtól kell megvalósítani, hanem Ő tesz rá alkalmassá, Ő az igazi fény, és ha én mindig Rá figyelek, az Ő fényét adhatom vissza.

János úgy írja le bizonyágtételét, hogy az személyes vallomás, ő látta Jézust, és Benne felismerte a testté lett Igét. Mivel Jézus ott élt közöttük, Őt figyelve arra a megállapításra jutott az evangélista, hogy Ő csakis Isten lehet. A tettein és tanításán keresztül ismerte fel, hogy a názáreti Jézusban Isten lépett a bolygónkra. Mi is az ígét tanulmányozva, benne Jézus lényét figyelve juthatunk el erre a felismerésre. Aki meglátja Jézusban az Embert, az önként fogja követni. Nem parancsszóra válunk krisztuskövetőkké, az Úr nem azt akarja, hogy kézi vezérlés által szülessenek a keresztyének. Az a keresztyén, aki Istentől, az Ő Lelke által született.

Ez a kalendárium a végére ért, elmúlt a karácsonyi ünnepkör, de azért írtam még ide a következő napot is, hogy jelezze, az élet megy tovább. Ha Jézus még nem érkezett vissza, és az életünk is tart, akkor Vele menjünk tovább. Ne hagyjuk abba az ige olvasását. Ne mondjuk, elég, sőt, sok is volt belőle. Folytassuk Jézussal zarándokutunkat. Menjünk Vele az új esztendőbe is. Zárjuk Vele az évet, adjunk hálát a kegyelemért, és kezdjük Vele az újat. Vigyük át a következő évbe a bibliaolvasást is, járjunk tovább a gyülekezet közösségébe, vagy ha még eddig nem tettük, kezdjük el járni, hogy egymás hite által is erősödhessünk, és együtt hallgassuk, mit mond az Úr mai tanítványainak. „Ne hagyj abba ennek a törvénykönyvnek az olvasását, arról elmélkedj éjjel-nappal, őrizd meg és tartsd meg mindazt, ami ebben meg van írva. Akkor sikerrel jársz utadon, és boldogulsz. Megparancsoltam neked, hogy légy erős és bátor. Ne félj, és ne rettegj, mert veled van Istened, az Úr mindenütt, amerre csak jársz” (Józs 1,8-9).